شنبه‌ها با شاهنامه فردوسی (۵۲)

دکتر یوسف بینا
شاعر و پژوهشگر

کنون ای سراینده فرتوت مرد
سوی گاه اشکانیان بازگرد
بزرگان که‌از تخم آرش بدند
دلیر وسبکسار وسرکش بدند
به‌گیتی به‌هر گوشه‌ای بر یکی
گرفته ز هر کشوری اندکی
چو بر تختشان شاد بنشاندند
ملوک‌طوایف همی‌خواندند
چو کوتاه بد شاخ وهم بیخشان
نگوید جهان‌دیده تاریخشان
ازیرا جز ازنام نشنیده‌ام
نه درنامه‌خسروان دیده‌ام

سیر داستانی حماسه ملی ایران، از پادشاهی دارا تا سقوط ساسانیان، رنگ تاریخی به خود می‌گیرد و کمابیش با تاریخ ایران باستان یکی است، اما تفاوت‌های چشمگیری میان روایت شاهنامه با روایت‌های مشهور تاریخی دیده می‌شود که یکی از آن‌ها مربوط به دوره اشکانیان است. روایت فردوسی از این دوره بسیار کوتاه‌تر از دوره‌های دیگر است و این کوتاهی وقتی بیشتر به چشم می‌آید که می‌بینیم در میان دو روایت بسیار طولانی از دوران پادشاهی اسکندر و ساسانیان آمده است.

فردوسی در بیت‌هایی که سرآغاز این یادداشت آمده است، خود را مخاطب قرار می‌دهد و می‌گوید: ای شاعر پیر و فرتوت، اینک به سرودن دوران پادشاهی اشکانیان بازگرد، بزرگان شجاعی که از نژاد کی آرش بودند، هر کدام در قسمتی از کشور پادشاهی می‌کردند و حکومتشان ملوک‌الطوایفی بود، دوران فرمانروایی این پادشاهان و آثار آن‌ها بسیار کوتاه و کم است و مورخان درباره آن‌ها ننوشته‌اند و من نیز جز نام آن‌ها را نشنیده و خبری از آن‌ها در شاهنامه ابومنصوری ندیده‌ام.

در این بیت‌ها «سراینده فرتوت» یعنی شاعر پیر و منظور خود فردوسی است، «گاه» هم به معنای زمان و هم به معنای تخت پادشاهی است و ازاین‌رو می‌توان آن را به معنای دوران پادشاهی دانست، «تخم» یعنی نژاد، منظور از «آرش» همان «کی آرش» پسر کی قباد است که گویا نژاد اشکانیان به او می‌رسیده است و این «آرش» آن «آرش کمانگیر» معروف نیست، «ملوک‌طوایف» نوعی از حکومت است که مورخان به دوران سلوکیان و اشکانیان در ایران می‌گفتند و به اصطلاح به نوعی از حکومت گفته می‌شود که در آن مالکان و سران عشایر در قسمت‌های مختلف کشور بر زیردستان خود فرمانروایی می‌کردند، «شاخ» را می‌توان به معنای آثار و «بیخ» را به معنای ریشه و قدرت دانست، «نامه خسروان» نیز همان «شاهنامه ابومنصوری» یا خداینامه‌های ساسانی است که منابع کار فردوسی در سرودن شاهنامه بوده‌اند.

یکی از مهم‌ترین دلایلی که شاهنامه پژوهان برای کوتاه بودن داستان اشکانیان در حماسه ملی ایران می‌آورند، آن است که ساسانیان به علت دشمنی با اشکانیان تاریخ آن‌ها را در خداینامه‌ها نیاورده‌اند و بنابراین گویا خبری از آن‌ها در منابع اصلی فردوسی نبوده و فقط نامی از آن‌ها در شاهنامه آمده است.

صاحب‌خبر

گفت‌وگوهای مردِ فلسفه، کتاب شد

کتاب «جامع حکمت شرق و غرب» مجموعه گفتگو با استاد غلامرضا اعوانی» به کوشش سیدحسین امامی منتشر شد. به گزارش ایلنا، پشت جلد این اثر آمده است: «این کتاب تلاش ارجمندی است با هدف ترویج حکمت الهی در هیاهوی دنیای مدرن که هم برای متخصصان امور انسانی راهگشاست و هم برای عموم مردم، خواندنی و قابل استفاده. منظور از جامع حکمت شرق و غرب، استاد اعوانی است که به حکمت‌های شرق و غرب (فلسفه چین، هندباستان، فلسفه و عرفان اسلامی و فلسفه غربی) تسلط دارد.» غلامرضا اعوانی (متولد ۱۳۲۱ از سمنان) سال ۱۳۴۵ از دانشگاه آمریکایی بیروت، کارشناسی فلسفه گرفت. او کارشناسی ارشد فلسفه را سال ۱۳۴۷ و دکتری فلسفه را سال ۱۳۵۵ از دانشگاه تهران دریافت کرد. سال ۱۳۴۷ عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی شد و سال ۱۳۹۱ با رتبه استادی تمام بازنشسته شد. وی ضمن گذراندن دروس فلسفه غرب در دانشگاه تهران، برخی متون فلسفی اسلامی را نزد استادانی چون مهدی حائری یزدی، میرزا عبدالکریم روشن، آیت‌ا... موسوی گرمارودی و دیگران به سبک قدیم آموخته است. همچنین در انجمن فلسفه ایران در محضر پرفسور ایزوتسو، پرفسور هانری کُربَن و پرفسور سیدحسین نصر شاگردی کرده و تاکنون حدود ۹ اثر، تألیف، ترجمه و تصحیح کرده است و دو کتاب نیز به زبان انگلیسی دارد. او چهره ماندگار فلسفه در سال ۱۳۸۰ انتخاب شد. کتاب «جامع حکمت شرق و غرب» را مؤسسه انتشارات اطلاعات در ۷۳۶ صفحه به چاپ رسانده است.

زین قند پارسی

علیرضا حیدری | مدرس ویراستاری

ناویراسته ✗

تنها راه شناسایی نوع خاک در منطقه کافی نبود؛ بلکه یک مقنی می‌بایست توانایی تشخیص شیب زمین و نیروی ثقل زمان را دارا می‌بود.

ویراسته ✓

تنها راه شناسایی نوع خاک در منطقه کافی نبود؛ بلکه یک مقنی می‌بایست توانایی تشخیص شیب زمین و نیروی ثقل زمان را دارا می‌داشت.

نکته

ننویسیم «دارا می‌بود»؛ بنویسیم «داشت». با کاربست فعل‌های ساده، ساده‌نویسی را تمرین کنیم.

#زین_قند_پارسی

مراسم اختتامیه سومین جشنواره رسانه‌ای بین‌المللی امام‌رضا(ع) برگزار شد

۶ رتبه از آنِ خبرنگاران روزنامه شهرآرا

عکس: جواد کرمانی | شهرآرا

خادم

سومین دوره جشنواره رسانه ای بین المللی امام رضا(ع) با معرفی برگزیدگان به کار خود پایان داد. سهم خبرنگاران روزنامه شهرآرا از این جشنواره شش رتبه بود در بخش های تیتر، خبر، گزارش و مصاحبه بود. این مراسم دو سخنران داشت؛ حجت الاسلام والمسلمین احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی که در صحبت هایش هم به فلسفه برگزاری این جشنواره و اهداف آن اشاره کرد و هم به وقایع اخیر در غزه و دکتر اکبر نصراللهی، دبیر علمی جشنواره که بیانیه هیئت داوران را خواند.

هدف برگزاری این جشنواره، تربیتی و امتداد فرهنگ رضوی است

تولیت آستان قدس رضوی در این مراسم گفت: گاهی حضور در مسابقه و جشنواره برای فخرفروشی، اقناع نفس، خود را برتر از دیگران قراردادن و دیدن است که این در مکتب اسلامی ما مذمت شده است. اما شرکت در مسابقه برای سرعت‌گرفتن حرکت به سوی خیرات و کسب کمالات انسانی، نه تنها مذموم نیست، بلکه توصیه شده و ممدوح است.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین احمد مروی، در ادامه افزود: هم در قرآن، هم در روایات و هم در زبان معصومان(ع) دعوت و توصیه شده است به مسابقه برای کسب کمال. پیامبر(ص) صفات عقلا را که نام می‌برند، از جمله می فرمایند سبقت بگیرند در خوبی ها و نیکی ها و در کسب کمالات. این صفت از سمت پیامبر(ص) بسیار تأکید شده است. یا شعری منسوب به امام حسین(ع) است که می‌فرمایند: سَبَقْتُ العَالمینَ إلی المَعَالی / بِحُسن خَلیقَةٍ وعلو هِمّه. یعنی من از نظر بلندهمتی و علو مقام برای خلقت نیکویی که دارم، از تمام اهل عالم سبقت گرفتم. انسان باید دنبال بلندهمتی باشد و در این مسابقات سعی کند همه را پشت سر بگذارد. مروی نتیجه و هدف این جشنواره را امتداد فرهنگ رضوی بین مردم دانست و بیان کرد: ما همواره باید در هر برنامه هنری، علمی یا تبلیغاتی به خروجی و تأثیرگذاری و امتداد آن فرهنگ در جامعه دقت کنیم. این جشنواره چقدر توانسته است به اهدافش در امتدادبخشی امام رضا(ع) در جامعه کمک کند و به آن نزدیک‌تر شود؟ باید ارزیابی کنیم که چقدر توانسته‌ایم فرهنگ رضوی را در جامعه امتداد دهیم. این برای ما مهم است. این جشنواره چقدر می‌تواند نقش تربیتی داشته باشد و به جامعه پیام منتقل کند؟ این هم یکی از آن معیارهای امتیازات قرار بگیرد.

می‌کشند و با کمال بی‌حیایی و بی‌شرمی دروغ می‌گویند

تولیت آستان قدس رضوی، در بخش دیگری از صحبت‌هایش به وقایع غزه اشاره کرد. او رئیس جمهور آمریکا را «پیرِ خرفت» نامید که دروغ می‌گوید: ما امروز داریم ظلم و ستم عجیب و غریبی را مشاهده می‌کنیم. با کمال پررویی و گستاخی و بی‌رحمی بیمارستان را بمباران می‌کنند و صدها نفر را مجروح می‌کنند و کادر درمان را به خاک و خون می‌کشند و رئیس جمهور پیرِ خرفت آمریکا می‌آید اینجا و می‌گوید کار این‌ها نبوده، کار خودشان بوده است. با کمال بی‌حیایی و بی‌شرمی دروغ می‌گوید.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین مروی راه تأثیرگذار در این دوران را رسواسازی دروغگو از طریق واژه سازی دانست و تأکید کرد: از این جریانات واژه‌سازی کنید. مقاله نوشتن و تحلیل جای خودش، اما واژه سازی چیزی است که ماندگار می‌شود و همیشه می‌ماند. این خصوصیت شعر است که می‌شود آن را حفظ کرد. هنرمندان و اهل ذوق و ادب باید واژه‌سازی کنند. وقتی مقام رسمی یک کشور دروغ بزرگی می‌گوید، باید در تاریخ رسوا شود، با واژه‌سازی‌ها.

او از واقعه کربلا و سخنان حضرت زینب(س) مثال آورد و گفت: حضرت زینب(س) یک واژه‌سازی کرد، «ما رأیتُ الّا جمیلا» و چنین جمله زیبایی ماندگار شد. ایشان سخنرانی‌های دیگری هم داشتند، در مجلس عُبیدا... زیاد و مجلس یزید هم خطبه خواندند و افشاگری کردند، اما یک عبارت از ایشان برجسته شد؛ «ما رأیتُ الّا جمیلا». این واژه ماند. هنرمندان ما نیز واژه‌سازی کنند. وقتی یک مقام رسمی می‌آید و این‌طور در مقابل رسانه‌ها، با پررویی تمام دروغ بزرگی می‌گوید، باید برایش واژه‌ای ساخت که تا تاریخ هست، موجب رسوایی این شخص و این فکر و این رفتار شود.

او اضافه کرد: بخش قابل توجهی از جامعه نسبت به قضایایی که دارد در فلسطین اتفاق می‌افتد و ظلم و ستمی که از ناحیه صهیونیست‌ها بر مسلمانان مظلوم وارد می‌شود، توجیه نیستند و علامت سؤال دارند. نمی‌توانیم پاسخ ندهیم. باید شهروند جامعه خودمان را باهر سلیقه و مذهبی نسبت به این قضیه قانع کنیم، چون هیچ بشری با ظلم موافق نیست. چرا حماس این عملیات را انجام داد؟ این سؤال خیلی‌هاست. مگر نمی‌دانستند صهیونیست‌ها بی‌رحم هستند و به هیچ چیزی رحم نمی‌کنند؟ این باید جواب داده شود. این‌طور نبود که هرکس در خانه خودش زندگی کند؛ آمدند غصب کردند، به‌حقوق دیگران تعدی می‌کنند، آدم‌ها را می‌ربایند و در زندان‌ها در سخت‌ترین شرایط نگه می‌دارند. در برابر چنین رفتاری تا کی تحمل کنند؟ دشمن، دشمنی نیست که به حدی قانع باشد، بلکه دنبال این است که بتواند حوزه نفوذش را گسترش دهد، با کشتار و تخریب و آدم‌ربایی. مقابله با چنین دشمنی راهر انسان دارای انصاف و باوجدانی می‌پذیرد. این حمله نبود، دفاع بود. چند سال تحمل کنیم؟ بیان این‌ها وظیفه رسانه‌ها و هنرمندان است.

ارسال ۳۷۵۱ اثر به جشنواره

دکتر اکبر نصراللهی، دبیر علمی جشنواره، بیانیه هیئت داوران را خواند که بخش‌هایی از آن در ادامه می‌آید:

«جشنواره رسانه ای بین المللی امام رضا(ع) رویکرد اصلی‌اش را شناسایی ظرفیت‌های جدید در عرصه های نوین تبلیغی و کمک به شکوفایی استعدادهای نوظهور و تقویت کار گروهی با تأکید بر ترویج اندیشه‌های دینی قرار داده است. باعث افتخار است که شاهد درخشش جوانان نسبت به دوره‌های قبل بودیم که نوید ظهور نسل توانمندی را می‌دهد. در این دوره از جشنواره ۳ هزار و ۷۵۱ اثر در شش محور موضوعی «سیره رضوی»، «زائر و زیارت رضوی»، «وقف و نذر رضوی»، «خدمت رضوی»، «مشهدالرضا» و «جهاد تبیین» و در قالب پنج بخش رسانه‌های خبری و تحلیلی، رسانه های مجازی، رسانه های صوتی و تصویری، عکس و گرافیک و بخش مقاله، رساله و پایان‌نامه به دبیرخانه ارسال شد.

از آنجا که این جشنواره قصد دارد موجبات عمق بخشی و ارتقای کمی و کیفی محصولات رسانه‌ای با مضامین رضوی را فراهم آورد، چاره‌ای نیست جز آنکه براساس معیارهای ظاهری، فنی، محتوایی و تخصصی، برخی نمونه های موفق معرفی و تجلیل شوند. نوآوری و تازگی موضوع، پرداخت متفاوت و اختصاصی، تنوع بخشی، تلاش برای رسانه‌ای کردن عشق و ارادت و معرفت مردم از اقوام، مذاهب، ادیان و ملیت‌های مختلف به امام، بهره مندی از منابع معتبر و کاربست آرایه های هنری، فنی و مانند آن، از جمله سنجه‌های انتخاب آثار در دو مرحله داوری این کار مهم و پرمسئولیت بوده است.

به آینده رسانه های دینی امیدواریم و بر این باور بودیم و هستیم که همه اهداف متعالی جشنواره با برگزاری چند دوره محقق نمی‌شود، بلکه کوشش مستمر، خلاقانه و همه جانبه همه رسانه‌ها، محبان و مسئولان را می‌طلبد.

همچنان راهبرد جهاد تبیین در حوزه دینی به ویژه سیره رضوی را مقدم بر دیگر حوزه ها می دانیم. جشنواره با علم و آگاهی مصمم‌تر از گذشته تلاش می‌کند خود و دیگران را در این زمینه حساس و تعامل بین پژوهشگران و مراکز علمی و پژوهشی با رسانه‌ها را بیشتر کند.»

در سومین دوره جشنواره رسانه ای بین‌المللی امام رضا(ع)، پنج نفر از خبرنگاران روزنامه شهرآرا در بخش های خبر، گزارش، مصاحبه و تیتر موفق به کسب عنوان شدند. در بخش خبر، فاطمه رافع و بنیامین یوسف‌زاده به ترتیب رتبه های اول و دوم را از آن خود کردند. امید حسینی نژاد در بخش گزارش و زهرا شریعتی در بخش مصاحبه مقام دوم را به دست آوردند و در بخش تیتر نیز مهدی عسکری شایسته تقدیر شناخته شد و بنیامین یوسف‌زاده مقام نخست را کسب کرد.

ششمین جشنواره ملی رسانه‌ای معلولان کشور با درخشش خبرنگاران شهرآرا به پایان رسید

شیرین مثل گز

گروه فرهنگ و ادبیات: آیین پایانی ششمین جشنواره ملی رسانه‌ای معلولان کشور شامگاه پنجشنبه ۲۷ مهر در اصفهان برگزار شد و خبرنگاران شهرآرا با کسب عناوین برتر این رویداد ملی، خوش درخشیدند.

به‌گزارش شهرآرا، الهام مهدیزاده خبرنگار روزنامه شهرآرا، در بخش گزارش مکتوب و با اثر «افسانه مادری» رتبه اول را از آن خود کرد. همچنین علی صمدی جوان خبرنگار شهرآرانیوز، عنوان سوم را در بخش گزارش تصویری و با اثر ارسالی «رنج از پی رنج آید، زنجیر پی زنجیر» کسب کرد.

فراخوان این جشنواره با محوریت مناسب سازی اماکن و معابر عمومی، کودکان کار، زنان بی سرپرست، اعتیاد، سالمندان و مشکلات معلولان بود که در مردادماه امسال منتشر شد.

ششمین جشنواره ملی رسانه ای معلولان کشور در حالی با مشارکت ۱۲۷ استان برگزار شد که ۶۸۲ اثر از ۲۲۰ شرکت‌کننده معلول و غیرمعلول به دبیرخانه این رویداد ملی فرستاده شده بود و از این تعداد، ۱۵۸ اثر در بخش‌های مختلف برگزیده شدند.

آثار دریافتی این جشنواره در پانزده بخش طنز مکتوب، تیتر، اینفوگرافیک، داستان کوتاه، دل‌نوشته، عکس، فن بیان، کلیپ، کاریکاتور، گزارش مکتوب، مصاحبه مکتوب، مقاله و یادداشت، مصاحبه صوتی و تصویری، گزارش صوتی و تصویری و شعر بوده است که دو بخش شعر و مصاحبه صوتی و تصویری به دلیل به حد نصاب نرسیدن آثار، داوری نشد.